

**Platné znění zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění zákona
č. 322/2006 Sb. s vyznačením navrhovaných změn**

36/1967 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. dubna 1967

o znalcích a tlumočnících

Změna: 322/2006 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl I

Účel a rozsah úpravy

§ 1

(1) Účelem zákona je zajištění řádného výkonu znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před ~~státními orgány a orgány, na které přešly úkoly státních orgánů (dále jen "státní orgány")~~ **orgány veřejné moci**, jakož i znalecké a tlumočnické činnosti prováděné v souvislosti s právními úkony ~~občanů nebo organizací~~ **třetích osob**.

~~—— (2) Zákon se nevztahuje na podávání posudků, které je upraveno jinými předpisy, a na podávání posudků a provádění tlumočnických úkonů, které neslouží potřebám řízení před státními orgány ani nejsou v souvislosti s právními úkony občanů a organizací; zejména se nevztahuje na expertizní činnost související s plněním výrobních úkolů organizací a na tlumočnickou činnost v rámci mezinárodního styku a cestovního ruchu.~~

(2) Tento zákon upravuje

- a) podmínky výkonu znalecké a tlumočnické činnosti,**
- b) práva a povinnosti znalců a tlumočnicků,**
- c) podmínky činnosti znaleckých ústavů (dále jen „ústavy“),**
- d) působnost Ministerstva spravedlnosti (dále jen "ministerstvo") a krajských soudů při výkonu státní správy znalecké a tlumočnické činnosti.**

§ 2

(1) Znaleckou a tlumočnickou činnost vykonávají znalci a tlumočníci zapsaní do seznamu znalců a tlumočnicků (**dále jen „seznam“**); znaleckou činnost vykonávají také ústavy (§ 21).

(2) Osoby nezapsané do seznamu ~~znalců a tlumočnicků~~ mohou být v řízení před ~~státními orgány~~ **orgány veřejné moci** ustanoveny znalci nebo tlumočníky jen výjimečně za podmínek stanovených v § 24.

Oddíl II
Znalci a tlumočníci zapsaní do seznamu

Jmenování znalců a tlumočnicků

§ 3

(1) Znalce (tlumočníky) jmenuje pro jednotlivé obory (jazyky) ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v rozsahu, v němž je ministrem spravedlnosti k tomu pověřen.

(2) Tlumočnickům pro **jiné mluvené jazyky** jsou na roveň postaveni tlumočníci pro ~~styk~~ **komunikaci s osobami slyšícími neslyšícími¹⁾ a hluchoslepými.**

~~§ 4~~

~~————(1) Jmenovat znalcem (tlumočnickem) lze toho, kdo:~~

- ~~a) je československým státním občanem,~~
- ~~b) má potřebné znalosti a zkušenosti z oboru (jazyka), v němž má jako znalec (tlumočnick) působit, především toho, kdo absolvoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost, jde-li o jmenování pro obor (jazyk), v němž je taková výuka zavedena,~~
- ~~c) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou (tlumočnickou) činnost může řádně vykonávat,~~
- ~~d) se jmenováním souhlasí.~~

~~(2) V odůvodněných případech může ministr spravedlnosti prominout podmínku československého státního občanství.~~

§ 4

(1) Znalcem může být jmenována fyzická osoba, která

- a) je způsobilá k právním úkonům v plném rozsahu,**
- b) je bezúhonná podle § 4b,**
- c) nebyla v posledních 3 letech vyškrtuta ze seznamu pro porušení povinností dle tohoto zákona,**
- d) splňuje potřebné odborné předpoklady, alespoň získala-li**
  - 1. vysokoškolské vzdělání absolvováním magisterského studijního programu v oboru, pro který má být jmenována, nebo v oboru souvisejícím, studiem na vysoké škole v České republice nebo odpovídající vzdělání na vysoké škole v zahraničí za předpokladu, že toto vzdělání bylo uznáno podle jiných právních předpisů²⁾, nebo byla-li v tomto oboru nebo oboru souvisejícím jmenována docentem nebo profesorem podle jiného právního předpisu),**
  - 2. odbornou nebo specializovanou způsobilost, je-li pro konkrétní obor, odvětví nebo specializaci jiným právním předpisem³⁾ předepsána a**

¹⁾ Zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů.

²⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Například zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 124/2008 Sb. a zákona č. 189/2008 Sb., zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a

3. odbornou praxi v oboru, pro který má být jmenována, nebo v oboru souvisejícím, kterou vykonávala nejméně po dobu 5 let,
- e) absolvovala v rámci získaného vzdělání podle písmene d) speciální výuku pro znaleckou činnost, jde-li o jmenování pro obor a odvětví, v němž je taková výuka zavedena, nebo absolvovala kurs znaleckého minima organizovaný subjektem pověřeným ministerstvem,
- f) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou činnost může řádně vykonávat,
- g) se jmenováním souhlasí.

(2) V oborech, pro které neexistuje odpovídající vysokoškolské vzdělání, nebo ve výjimečných a odůvodněných případech, může uchazeč o jmenování doložit splnění potřebných odborných předpokladů podle odstavce 1 písm. d) tím, že předloží jiné dokumenty, kterými prokáže svou odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost, například doklady o absolvovaném vzdělání, výčet publikační činnosti v rámci oboru, vyjádření orgánu veřejné moci nebo profesního nebo zájmového sdružení sdružujícího znalce daného oboru.

§ 4a

- (1) Tlumočnickem může být jmenována fyzická osoba, která
  - a) je způsobilá k právním úkonům v plném rozsahu,
  - b) je bezúhonná podle § 4b,
  - c) nebyla v posledních 3 letech vyškrtuta ze seznamu pro porušení povinností dle tohoto zákona,
  - d) splňuje potřebné odborné předpoklady, alespoň získala-li
    1. vysokoškolské vzdělání absolvováním magisterského studijního programu filologie nebo překladatelství a tlumočnictví v jazyce, pro který má být jmenována, studiem na filozofické nebo pedagogické fakultě v České republice nebo odpovídající vzdělání v příslušném jazyce studiem na vysoké škole humanitního směru v zahraničí za předpokladu, že toto vzdělání bylo uznáno podle jiných právních předpisů), nebo složila-li státní jazykovou zkoušku speciální tlumočnickou nebo speciální překladatelskou na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky v České republice a
    2. odbornou praxi v jazyce, pro který má být jmenována, kterou vykonávala nejméně po dobu 5 let,
  - e) absolvovala alespoň obecnou část doplňkového studia pro tlumočníky nebo překladatele pořádaného právnickou fakultou vysoké školy,
  - f) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že tlumočnickou činnost může řádně vykonávat,
  - g) se jmenováním souhlasí.

(2) U jazyků, u kterých nelze prokázat splnění potřebných odborných předpokladů podle odstavce 1 písm. d), zejména v případě komunikace s osobami neslyšícími a hluchoslepy, musí uchazeč o jmenování prokázat splnění potřebných

---

uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

odborných předpokladů tím, že předloží jiné dokumenty, kterými prokáže svou odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost, například doklady o absolvovaném vzdělání, výčet publikační činnosti v rámci oboru, vyjádření orgánu veřejné moci nebo profesního nebo zájmového sdružení sdružujícího tlumočnický daného oboru.

(3) V případě, že uchazeč o jmenování tlumočnickem získal vysokoškolské vzdělání absolvováním magisterského nebo bakalářského studijního programu v oboru práva studiem na vysoké škole nebo vyšší odborné vzdělání v oboru práva na vyšší odborné škole v České republice nebo získal odpovídající vzdělání v oboru práva na vysoké škole v zahraničí za předpokladu, že toto vzdělání bylo uznáno podle jiných právních předpisů), se odstavec 1 písm. e) nepoužije.

(4) Jestliže mateřský jazyk uchazeče o jmenování tlumočnickem je jiný než český jazyk, lze jej jmenovat tlumočnickem, pouze složil-li úspěšně státní jazykovou zkoušku speciální tlumočnickou, nebo státní jazykovou zkoušku speciální překladatelskou z českého jazyka na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky v České republice.

§ 4b

Podmínku bezúhonnosti podle § 4 odst. 1 písm. b) a § 4a odst. 1 písm. b) nesplňuje fyzická osoba, pokud

- a) byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin,
- b) byla pravomocně odsouzena za nedbalostní trestný čin, pokud jeho skutková podstata souvisí s výkonem činnosti znalce nebo tlumočnicka,
- c) probíhá insolvenční řízení, ve kterém se řeší její úpadek nebo hrozící úpadek.

§ 5

~~———— (1) Ke jmenování znalce (tlumočnickem) dojde na základě výběru mezi osobami, které splňují podmínky pro jmenování.~~

(1) Ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu rozhodne o jmenování znalce nebo tlumočnicka na základě závazného doporučení sboru pro znalecké a tlumočnické otázky podle § 16, pokud je pro daný obor zřízen, který provede výběr z osob navržených na jmenování podle odstavce 2. Ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu si může vyžádat i stanovisko profesních sdružení nebo zájmových sdružení sdružujících znalce nebo tlumočnický.

~~(2) Návrhy na jmenování znalce (tlumočnicka) mohou podat státní orgány orgány veřejné moci, vědecké instituce, vysoké školy, dále organizace, u nichž pracují osoby přicházející v úvahu, jakož i příslušné orgány společenských organizací, jestliže to vyplývá z úkolů těchto organizací profesní sdružení a zájmová sdružení sdružující znalce nebo tlumočnický. Znalce (tlumočnickem) může být jmenován též ten, kdo sám o jmenování požádá své jmenování sám navrhne.~~

~~—— (3) Orgány a organizace uvedené v odstavci 2, jakož i sbory pro znalecké otázky (§ 16) se na žádost ministra spravedlnosti, popřípadě předsedy krajského soudu vyjadřují, zda navrhaný znalec (tlumočník) splňuje podmínky pro jmenování.~~

(3) Vyhovuje-li se návrhu na jmenování znalce nebo tlumočníka v plném rozsahu, vydá se osobě navržené na jmenování místo rozhodnutí jmenovací dekret. Návrh na jmenování znalce nebo tlumočníka lze též zamítnout z důvodu dostatečného počtu znalců daného oboru, odvětví a specializace nebo tlumočnicků daného jazyka a specializace.

§ 6

(1) Znalec (tlumočník) je povinen složit slib do rukou toho, kdo jej jmenoval.

(2) Slib zní: "Slibuji, že při své znalecké (tlumočnické) činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že znaleckou (tlumočnickou) činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu znalecké (tlumočnické) činnosti dozvěděl."

§ 7

~~—— (1) Jmenování znalci (tlumočníci) se po složení slibu zapisují do seznamu znalců a tlumočnicků.~~

~~—— (2) Seznamy znalců a tlumočnicků vedou krajské soudy, v jejichž obvodu má znalec (tlumočník) trvalé bydliště.~~

~~—— (3) Ústřední seznam znalců a tlumočnicků vede ministerstvo spravedlnosti; seznam se zasílá pověřenectvu Slovenské národní rady pro spravedlnost a krajským soudům.~~

~~—— (4) Seznamy znalců a tlumočnicků jsou veřejně přístupné.~~

§ 7

(1) Předseda krajského soudu je povinen znalce nebo tlumočníka nejpozději do 15 pracovních dnů po složení slibu zapsat do seznamu.

(2) Do seznamu se zapisují tyto údaje

- a) jméno, příjmení, akademický titul, vědeckopedagogický titul, popřípadě vědecká hodnost a rok narození znalce nebo tlumočníka,**
- b) adresa pro doručování,**
- c) datum zápisu do seznamu,**
- d) datum pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočníka a datum ukončení tohoto pozastavení včetně důvodu pozastavení,**
- e) číslo pojistné smlouvy pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s vykonáváním činnosti a název a sídlo pojistitele,**
- f) kontaktní údaje znalce nebo tlumočníka včetně elektronické adresy,**
- g) identifikační údaje zaměstnavatele, pokud znalec nebo tlumočník vykonává činnost v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo ve služebním poměru,**
- h) členství znalce nebo tlumočníka v profesním sdružení nebo zájmovém sdružení sdružujícím znalce nebo tlumočnický,**
- i) adresa trvalého pobytu, pokud se vyžaduje, jinak bydliště v cizině a místo výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti na území České republiky,**
- j) datum vyškrtnutí ze seznamu,**

k) sankce uložené za poslední tři roky v souvislosti s výkonem činnosti znalce nebo tlumočnicka,

l) záznamy o účasti na akcích organizovaných a pořádaných v rámci celoživotního vzdělávání za posledních 5 let.

(3) Seznam je veden a spravován ministerstvem jako elektronický registr s dálkovým přístupem. Registr je veřejným seznamem v části, která obsahuje údaje uvedené v odstavci 2 písm. a) až f).

(4) Seznam je členěn na oddíl pro zápis znalců, který je dále členěn podle oborů a odvětví, s uvedením zvláštních specializací, a na oddíl pro zápis tlumočnicků, který je dále členěn na obory podle jazyků s uvedením specializace tlumočnicka nebo překladatel. Oba oddíly jsou v rámci oborů a odvětví členěny rovněž podle krajů podle místa trvalého pobytu znalce nebo tlumočnicka, pokud se vyžaduje, jinak podle místa výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti v České republice.

(5) Změnu kteréhokoliv z údajů uvedených v odstavci 2 písm. a) až k) je znalec nebo tlumočnicka povinen bez zbytečného odkladu oznámit předsedovi krajského soudu; k oznámení musí být připojen doklad nebo kopie dokladu prokazující změnu příslušného údaje, pokud takový doklad existuje. Tyto změny je předseda krajského soudu povinen bezodkladně, nejpozději však do 15 pracovních dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděl, uveřejnit v seznamu.

Výkon znalecké (tlumočnické) činnosti

§ 8

Znalci (tlumočnicka) jsou povinni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost řádně a ve stanovené lhůtě. Úkony znalecké a tlumočnické činnosti zadané orgány veřejné moci se vyřizují přednostně.

~~§ 9~~

~~(1) Znalci (tlumočnicka) jsou oprávněni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost i mimo obvod krajského soudu, v jehož seznamu jsou zapsáni.~~

~~(2) Státní orgány ustanovují zpravidla znalce (tlumočnicka), kteří jsou zapsáni v seznamu toho krajského soudu, v jehož obvodu má státní orgán sídlo nebo pracoviště.~~

§ 9

(1) Znalci a tlumočnicka musí být po celou dobu výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti pojištěni pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti znalce nebo tlumočnicka, s limitem pojistného plnění na každou pojistnou událost nejméně ve výši

- a) 1 000 000 Kč, pokud jde o znalce,
- b) 500 000 Kč, pokud jde o tlumočnicka.

(2) Znalci a tlumočnicka jsou povinni uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti znalce nebo tlumočnicka nejpozději do 3 měsíců od zápisu do seznamu. Kopii této smlouvy jsou znalci a tlumočnicka povinni do 15 pracovních dnů ode dne jejího uzavření předložit předsedovi krajského soudu.

(3) Ministerstvo může vyhláškou stanovit seznam oborů, odvětví a specializací, na něž se povinnost uvedená v odstavci 1 nevztahuje.

§ 10

(1) Znalec (tlumočník) je povinen vykonávat svou činnost ~~osobně nestranně a nezávisle, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. V případě porušení povinnosti stanovené tímto zákonem odpovídá za škodu tímto vzniklou, ledaže za škodu odpovídá stát podle jiného právního předpisu⁴.~~

(2) ~~Jestliže to vyžaduje povaha věci, je~~ **Pokud** znalec (tlumočník) ~~oprávněn přibrat~~ **přibere** konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek; tuto okolnost spolu s důvody, které k ní vedly, musí uvést v posudku **nebo překladu**. Odpovědnost znalce (tlumočníka) není dotčena ani v oné části posudku (překladu), o níž bylo konzultováno.

(3) Každý úkon znalce nebo tlumočníka musí být přezkoumatelný.

(4) Znalec nebo tlumočník se odpovědnosti podle odstavce 1 zproští, prokáže-li, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm oprávněně požadovat.

§ 10a

Povinnost mlčenlivosti

Znalec a tlumočník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu své znalecké nebo tlumočnické činnosti, a to i po jejím skončení; tato povinnost neplatí ve vztahu ke skutečnostem, které byly předmětem veřejně podaného znaleckého posudku nebo tlumočnického úkonu. Této mlčenlivosti jej může zprostit orgán veřejné moci, který jej ustanovil, nebo ten, pro nějž znaleckou nebo tlumočnickou činnost vykonal na základě smlouvy. Povinnost mlčenlivosti se vztahuje i na osoby, které se podílely na znalecké nebo tlumočnické činnosti; o povinnosti mlčenlivosti je znalec nebo tlumočník povinen tyto osoby poučit.

§ 11

(1) Znalec (tlumočník) nesmí podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže lze mít pro jeho poměr k věci, k orgánům provádějícím řízení, k účastníkům nebo k jejich zástupcům pochybnost o jeho nepodjatosti.

(2) Jakmile se znalec (tlumočník) dozví o skutečnostech, pro které je vyloučen, oznámí to neprodleně; stejnou povinnost mají i účastníci řízení. O tom, zda znalec (tlumočník) je vyloučen, rozhoduje orgán, který jej pro podání posudku (tlumočnický úkon) ustanovil.

---

⁴) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužijí v případě postupu podle správního řádu.

(4) O tom, kdy znalec (tlumočník) může odepřít podání posudku (překladu) a kdy mu nemůže být podání posudku (překladu) uloženo, platí pro jednotlivé druhy řízení obdobně ustanovení o svědcích.

(5) Znalec nebo tlumočník je povinen podání znaleckého posudku nebo provedení tlumočnického úkonu odepřít, pokud není zapsán v oboru a odvětví, ve kterém je potřebné úkon vykonat, nebo nemá potřebnou specializaci.

(6) Znalec nebo tlumočník může orgánu veřejné moci podání znaleckého posudku nebo provedení tlumočnického úkonu odepřít, pokud doloží, že závažné zdravotní důvody, případně jiné vážné důvody, mu neumožňují vykonat úkon řádně a včas.

(7) Znalec nebo tlumočník nemůže podání znaleckého posudku nebo provedení tlumočnického úkonu odepřít podle odstavce 6 z důvodu množství úkonů vykonávaných pro jiné subjekty než orgány veřejné moci.

§ 12

(1) Nejde-li o žádný z případů uvedených v § 11; je znalec (tlumočník) povinen podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže byl ustanoven znalcem (tlumočnickem) v řízení před ~~státním orgánem~~ **orgánem veřejné moci**. ~~Odmitne-li znalec (tlumočník) provést úkon, sdělí to státní orgán krajskému soudu, v jehož seznamu je znalec (tlumočník) zapsán. Orgán veřejné moci se znalcem nebo tlumočnickem zadání úkonu a lhůtu pro podání úkonu projedná zejména, když zadaný posudek či překlad je odborně nebo časově náročnější než obvykle zadávané posudky nebo překlady. Znalec nebo tlumočník je povinen provést předběžný odhad předpokládané výše odměny a nákladů, které si provedení úkonu vyžádá. Bez tohoto předběžného odhadu nemůže znalec nebo tlumočník požádat o výplatu zálohy. Překročení předběžného odhadu, které je řádně odůvodněno, nesmí být důvodem pro krácení odměny znalci nebo tlumočnickovi.~~

(2) ~~Podává-li znalec (tlumočník) v souvislosti s právními úkony občanů nebo organizací na jejich žádost posudek (tlumočnický úkon) mimo řízení před státními orgány, znalecký posudek nebo tlumočnický úkon z jiných důvodů než na žádost orgánu veřejné moci poskytuje třetím osobám tuto odbornou pomoc na základě dohody v rámci výkonu své funkce smlouvy.~~

§ 13

(1) Podává-li znalec posudek písemně **v listinné podobě**, je povinen každé jeho vyhotovení podepsat a připojit otisk pečeti; stejnou povinnost má tlumočník u ~~ověřovaných~~ **písemných překladů podávaných v listinné podobě. Použití pečeti mimo výkon znalecké nebo tlumočnické činnosti je nepřijatelné. Vzhled otisku pečeti stanoví prováděcí právní předpis.**

(2) **Předseda krajského soudu vydá znalci nebo tlumočnickovi potvrzení, které ho opravňuje k objednávce a převzetí pečeti na jeho náklad.**

(3) Podává-li znalec nebo tlumočník svůj úkon se souhlasem zadavatele úkonu písemně v elektronické podobě, opatří jej svým zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb (dále jen „uznávaný elektronický podpis“).

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti pečeti a vzhled otisku pečeti.

§ 14

~~— (1) Je-li toho k podání posudku třeba, je znalec oprávněn používat přístrojů, jiných zařízení a materiálů organizace, u níž pracuje; ve výjimečných případech, jestliže to je k podání posudku nezbytné, je povinna též jiná organizace, která má potřebné přístroje, zařízení a materiály, umožnit znalci na jeho žádost jejich použití. Tuto povinnost nemá organizace, jejíž zařízení plní zvláštní úkoly ve veřejném zájmu.~~

~~— (2) Organizace má vůči znalci nárok na náhradu nákladů, které jí použitím přístrojů, jiných zařízení a materiálů vznikly.~~

§ 15

(1) Znalci (tlumočníci) jsou povinni vést znalecký (tlumočnický) deník. Do deníku zapisují provedení všech posudků (tlumočnických úkonů), jejich předmět, pro koho byla činnost provedena, výši odměny a výloh a den jejich proplacení. **Deník je veden písemně v listinné nebo elektronické podobě ve 2 oddílech; do prvního oddílu se zapisují úkony učiněné pro orgány veřejné moci a do druhého oddílu ostatní úkony. Znalec nebo tlumočník je povinen předkládat znalecký nebo tlumočnický deník k provedení kontroly předsedovi krajského soudu v pravidelných termínech stanovených tímto předsedou nebo kdykoliv na požádání tohoto předsedy.**

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou formu a způsob vedení deníku v listinné a elektronické podobě.

§ 15a

Celoživotní vzdělávání

(1) Znalci a tlumočníci jsou povinni se celoživotně vzdělávat.

(2) Za celoživotní vzdělávání se považuje průběžné obnovování vědomostí, dovedností a způsobilosti odpovídající získané odbornosti v souladu s rozvojem oboru a odvětví a nejnovějšími vědeckými poznatky.

(3) Formy celoživotního vzdělávání jsou zejména samostatné studium odborné literatury, účast na kurzech, školicích akcích, seminářích, odborných a vědeckých konferencích a kongresech v České republice a v zahraničí, účast na odborně vědeckých aktivitách, publikační a pedagogická činnost a vědecko-výzkumná činnost vztahující se k odbornosti znalce nebo tlumočníka.

(4) Celoživotní vzdělávání organizují a pořádají zejména ministerstvo, veřejnoprávní ústavy podle § 21, vysoké školy, profesní sdružení nebo zájmová sdružení sdružující znalce nebo tlumočníky.

§ 15b Průkaz odbornosti

(1) Průkaz odbornosti je dokument, který obsahuje průběžné záznamy o účasti znalce nebo tlumočnicka na akcích organizovaných a pořádaných v rámci celoživotního vzdělávání.

(2) Záznamy do průkazu odbornosti o účasti na akcích organizovaných a pořádaných v rámci celoživotního vzdělávání provádějí jejich pořadatelé, případně i sám znalec nebo tlumočnick; v takovém případě je však znalec nebo tlumočnick povinen účast na akci na požádání předsedy krajského soudu prokázat.

(3) Průkaz odbornosti vydá znalci nebo tlumočnickovi předseda krajského soudu.

(4) Průkaz odbornosti je znalec nebo tlumočnick povinen předkládat předsedovi krajského soudu ke kontrole vždy společně se znaleckým nebo tlumočnickým deníkem předkládaným podle § 15.

(5) Záznamy o účasti na akcích organizovaných a pořádaných v rámci celoživotního vzdělávání zaznamená předseda krajského soudu do seznamu podle § 7 odst. 2 písm. l) nejpozději do 15 pracovních dnů ode dne předložení průkazu odbornosti ke kontrole.

§ 15c Uchovávání písemných znaleckých a tlumočnických úkonů a znaleckých a tlumočnických deníků

Znalci a tlumočnicki jsou povinni písemné znalecké a tlumočnické úkony uchovávat nejméně po dobu 10 let od provedení úkonu a znalecké a tlumočnické deníky uchovávat po celou dobu výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti a nejméně po dobu 10 let ode dne vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu.

§ 16

(1) V oborech, u nichž to odůvodňuje jejich povaha, se zřizují jako poradní orgány ministra spravedlnosti a předsedy krajského soudu tehdy, pokud byl ministrem spravedlnosti pověřen ke jmenování znalců nebo tlumočnicků, sbory pro znalecké a tlumočnické otázky; jejich členy jmenuje ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu z řad znalců a tlumočnicků, případně zástupců odborné veřejnosti.

(2) Úkolem sborů pro znalecké a tlumočnické otázky je spolupůsobit při jmenování znalců a tlumočnicků, stanovit odborné předpoklady nutné pro jmenování znalcem, pečovat o zdokonalování zvláštní kvalifikace znalců a tlumočnicků, dávat podněty pro vědecký výzkum obecných otázek znalecké činnosti a vyjadřovat se k takovým otázkám z hlediska oboru, pro který jsou zřízeny.

(3) Sborům pro znalecké a tlumočnické otázky předsedá a jejich zasedání řídí ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu nebo jimi pověřená osoba.

(4) Členové sborů pro znalecké a tlumočnické otázky mají nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s výkonem funkce člena sboru pro znalecké a tlumočnické otázky; mohou jim být poskytovány i odměny ve výši stanovené ministerstvem.

Odměňování a náhrada nákladů

§ 17

(1) Znalec (tlumočnick) má za podání posudku (provedení překladu) **pro orgán veřejné moci** právo na odměnu ~~podle stanovených sazeb ve výši stanovené prováděcím právním předpisem. Jinak se odměna stanovuje na základě smlouvy.~~

(2) Odměna se stanoví podle stupně odbornosti potřebného k provedení úkonu a podle množství účelně vynaložené práce. Odměna **podle odstavce 1 věty první** se může přiměřeně krátit, ~~jestliže úkon nebyl proveden řádně nebo ve stanovené lhůtě nebo zvýšit v případech stanovených prováděcím právním předpisem.~~

(3) Odměna stanovená podle předchozích odstavců se zvyšuje o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je znalec (tlumočnick) povinen z odměny odvést podle zvláštního právního předpisu ⁴⁾).

§ 18

(1) Znalec (tlumočnick) má dále právo na ~~úhradu~~ **náhradu** nákladů, které účelně vynaložil v souvislosti se znaleckým posudkem (tlumočnickým úkonem).

(2) ~~Náklady podle odstavce 1 jsou zejména cestovní výdaje, náhrada ušlé mzdy při předvolání ke státnímu orgánu, náklady, které znalec uhradil podle § 14 odst. 2, věcné náklady a náklady spojené s přibráním pracovníků pro pomocné práce. Jestliže znalec (tlumočnick) přibral konzultanta, má nárok na náhradu nákladů s tím spojených jen tehdy, jestliže státní orgán orgán veřejné moci, který jej znalce (tlumočnickem) ustanovil, s přibráním konzultanta vyslovil souhlas.~~

(3) ~~Vůči organizaci, u níž znalec (tlumočnick) je v pracovním poměru, nemá při předvolání ke státnímu orgánu nárok na náhradu mzdy.~~

§ 19

(4) Odměnu a náhradu nákladů je znalec (tlumočnick) povinen vyúčtovat zároveň s podáním posudku (provedením tlumočnického úkonu). **Její V případě podání posudku (provedení překladu) pro orgán veřejné moci jejich** výši určí orgán, který ustanovil znalce (tlumočnicka).

~~(2) Krajský soud, v jehož seznamu je znalec (tlumočnick) zapsán, dohlíží na úměrnost a úplnost účtovaných odměn občasnými kontrolami.~~

§ 20

⁵⁾) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

~~Odvolání znalce (tlumočnicka)~~

~~Orgán, který znalece (tlumočnicka) jmenoval, jej odvolá a zařídí jeho vyškrtnutí ze seznamu, jestliže~~

~~a) se dodatečně ukáže, že nebyly splněny podmínky pro jeho jmenování, anebo jestliže tyto podmínky odpadly,~~

~~b) po jmenování nastaly skutečnosti, pro které znalec (tlumočnick) nemůže svou činnost trvale vykonávat,~~

~~c) znalec (tlumočnick) přes výstrahu neplní nebo porušuje své povinnosti,~~

~~d) organizace, u níž je znalec (tlumočnick) zaměstnán, prokáže, že mu znalecká (tlumočnická) činnost brání v řádném výkonu povinností vyplývajících z pracovního poměru,~~

~~e) znalec (tlumočnick) požádá o své odvolání.~~

§ 20

Pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka

(1) Předseda krajského soudu rozhodne o pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka, pokud

a) bylo proti znalci nebo tlumočnickovi zahájeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin; toto pozastavení končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se toto trestní řízení končí,

b) bylo zahájeno řízení o způsobilosti znalce nebo tlumočnicka k právním úkonům; toto pozastavení končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se řízení o způsobilosti znalce nebo tlumočnicka k právním úkonům končí,

c) znalec vykonává znaleckou činnost jako společník, statutární orgán nebo jako člen statutárního, řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu ústavu zapsaného v seznamu ústavů a to na dobu, po kterou tuto činnost vykonává, nebo

d) znalci nebo tlumočnickovi byla pravomocným rozhodnutím uložena povinnost zúčastnit se ověření odborné způsobilosti; toto pozastavení končí dnem, kdy znalec nebo tlumočnick při ověřování odborné způsobilosti uspěl, v případě, že znalec nebo tlumočnick při ověřování odborné způsobilosti neuspěl, dnem nabytí právní moci rozhodnutí o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu.

(2) Předseda krajského soudu může rozhodnout o pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka, pokud o to znalec nebo tlumočnick sám požádá

a) z důvodu, že vykonává znaleckou činnost v ústavu zapsaném v seznamu ústavů, a to na dobu, po kterou tuto činnost vykonává nebo

b) z jiných vážných důvodů, které doloží, a to na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu 4 let.

(3) K rozhodnutí podle odstavce 1 a 2 si předseda krajského soudu může vyžádat vyjádření svého poradního orgánu podle § 16, stanovisko profesních sdružení nebo zájmových sdružení sdružujících znalce nebo tlumočnicky.

(4) Odvolání proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 1 nemá odkladný účinek.

(5) Po dobu pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka, nesmí znalec nebo tlumočnick vykonávat samostatnou znaleckou nebo tlumočnickou činnost. Pozastavením práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka však není dotčena

povinnost dokončit již rozpracované úkony, pokud to není v rozporu s důvodem pozastavení činnosti.

(6) Pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočníka a ukončení pozastavení tohoto práva podle odstavce 1 a 2 zaznamená předseda krajského soudu v seznamu bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co se rozhodnutí o pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočníka stalo vykonatelným nebo kdy se dozvěděl o ukončení pozastavení tohoto práva.

§ 20a

Zánik práva vykonávat znaleckou nebo tlumočnickou činnost

(1) Právo vykonávat znaleckou nebo tlumočnickou činnost zaniká vyškrtnutím znalce nebo tlumočníka ze seznamu,

- a) nastane-li některá ze skutečností uvedených v § 20b, nebo**
- b) rozhodne-li o tom předseda krajského soudu v případech uvedených v § 20c; v těchto případech je znalec nebo tlumočník vyškrtnut ze seznamu ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

(2) Vyškrtnutím znalce nebo tlumočníka ze seznamu zároveň pozbývá platnosti jmenovací dekret znalce nebo tlumočníka.

§ 20b

(1) Ten, kdo

- a) zemřel, je vyškrtnut ze seznamu ke dni úmrtí,**
- b) byl prohlášen za mrtvého, je vyškrtnut ze seznamu ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého,**
- c) byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo ten, jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena, je vyškrtnut ze seznamu ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl způsobilosti k právním úkonům zbaven nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,**
- d) byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo ten, kdo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za trestný čin spáchaný z nedbalosti, je vyškrtnut ze seznamu ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl odsouzen,**
- e) podal předsedovi krajského soudu písemnou žádost o vyškrtnutí ze seznamu, opatřenou úředně ověřeným podpisem, je vyškrtnut ze seznamu uplynutím kalendářního měsíce, ve kterém byla žádost o vyškrtnutí ze seznamu předsedovi krajského soudu doručena; úřední ověření podpisu se nevyžaduje, pokud znalec nebo tlumočník doručí žádost o vyškrtnutí ze seznamu osobně předsedovi krajského soudu nebo jím pověřené osobě a tuto žádost před ním podepíše.**

(2) Vyškrtnutí ze seznamu podle odstavce 1 zaznamená předseda krajského soudu v seznamu bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co se o skutečnosti uvedené v odstavci 1 dozvěděl. O záznamu předseda krajského soudu písemně vyrozumí toho, jehož se záznam týká, jde-li o důvod vyškrtnutí uvedený v odstavci 1 písm. d) a e); v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) předseda krajského soudu písemně vyrozumí o záznamu osoby žijící v den smrti znalce nebo tlumočníka ve společné domácnosti a v případě uvedeném v odstavci 1 písm. c) opatrovníka.

§ 20c

(1) Předseda krajského soudu rozhodne, po vyjádření svého poradního orgánu podle § 16, o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu, pokud se dodatečně zjistí, že znalec nebo tlumočnick ne splňuje některou z podmínek, za kterých byl jmenován. K tomuto rozhodnutí si předseda krajského soudu může též vyžádat stanovisko profesních sdružení nebo zájmových sdružení sdružujících znalce nebo tlumočnicky.

(2) Předseda krajského soudu rozhodne o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu, pokud

- a) znalec nebo tlumočnick vykonával činnost podle tohoto zákona bez pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu této činnosti nebo
- b) znalec nebo tlumočnick při ověřování odborné způsobilosti podle § 25e ani opakovaně neuspěl nebo pokud se znalec nebo tlumočnick bez omluvy a bez vážného důvodu k ověření odborné způsobilosti nebo k opakovanému ověření odborné způsobilosti nedostavil.

(3) Předseda krajského soudu může rozhodnout o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu, pokud

- a) pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu činnosti nevzniklo do 3 měsíců od zápisu znalce nebo tlumočnicka do seznamu,
- b) pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu činnosti zaniklo a nebylo obnoveno do 3 měsíců, nebo
- c) znalec nebo tlumočnick více než 2 roky nemůže pro zdravotní nebo jiné závažné důvody řádně vykonávat svoji činnost a nemá pozastavené právo vykonávat činnost znalce nebo tlumočnicka podle § 20, nebo pokud tyto zdravotní nebo jiné závažné důvody trvají i po ukončení pozastavení tohoto práva.

(4) Předseda krajského soudu může rozhodnout, po vyjádření svého poradního orgánu podle § 16, o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu, pokud znalci nebo tlumočnickovi byla za poslední 3 roky opakovaně uložena sankce za přestupek, za který lze dle tohoto zákona uložit pokutu s horní hranicí sazby 50 000 Kč nebo mu byla uložena sankce za přestupek, za který lze dle tohoto zákona uložit pokutu s horní hranicí sazby 100 000 Kč; zahájit řízení o vyškrtnutí znalce nebo tlumočnicka ze seznamu lze do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla tato sankce uložena.

(5) K rozhodnutí podle odstavce 3 a 4 si předseda krajského soudu může vyžádat i stanovisko profesních sdružení nebo zájmových sdružení sdružujících znalce nebo tlumočnicky.

(6) Vyškrtnutí ze seznamu zaznamená předseda krajského soudu bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co rozhodnutí nabylo právní moci.

§ 20d

Stížnosti na znalce a tlumočnicky

(1) U znaleckých posudků nebo tlumočnických úkonů zadaných orgány veřejné moci mohou tyto orgány nebo účastníci řízení podávat předsedovi krajského soudu stížnosti na znalce nebo tlumočnicky v případě podezření na porušení povinností znalce nebo tlumočnicka podle tohoto zákona v souvislosti se zadaným znaleckým posudkem

nebo tlumočnickým úkonem. Stížností však nelze napadnout správnost znaleckého posudku nebo tlumočnického úkonu. V případě podezření na porušení povinností znalce nebo tlumočnicka při vypracování znaleckého posudku nebo tlumočnického úkonu může předseda krajského soudu provést šetření i z vlastního podnětu nebo na základě podnětu fyzických nebo právnických osob.

(2) Předseda krajského soudu stížnost do 20 pracovních dnů prošetří a o výsledku šetření stěžovatele do 15 pracovních dnů od jeho skončení vyrozumí.

(3) Předseda krajského soudu je oprávněn si za tím účelem vyžádat stanovisko svého poradního orgánu podle § 16, profesního sdružení nebo zájmového sdružení sdružujícího znalce nebo tlumočnicka a požadovat součinnost jiných orgánů veřejné moci.

(4) Znalec nebo tlumočnicka má právo vyjádřit se k obsahu stížnosti a uvést skutečnosti na svou obranu a pokud je ve věci stížnosti konáno ústní jednání, zúčastnit se projednávání stížnosti.

(5) V případě zjištění porušení povinnosti stanovené tímto zákonem znalcem nebo tlumočnickem předseda krajského soudu podá ministerstvu podnět na zahájení správního řízení o přestupku znalce nebo tlumočnicka.

Oddíl III- Znalecká činnost ústavů

§ 21

~~———— (1) Jsou-li v určitém oboru ústavy nebo jiná pracoviště specializována na znaleckou činnost, jsou státní orgány povinny vyžadovat posudky především od nich.~~

~~———— (2) Ve zvláště obtížných případech vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení mohou státní orgány požádat vědecké ústavy, vysoké školy a instituce, aby samy podaly posudek.~~

~~(3) Seznam ústavů a jiných pracovišť podle odstavce 1 a vědeckých ústavů, vysokých škol a institucí podle odstavce 2 (dále jen "ústavy") vede ministerstvo spravedlnosti; seznam se zasílá pověřenectvu Slovenské národní rady pro spravedlnost a krajským soudům.~~

§ 21

Obecná ustanovení

(1) Za ústavy oprávněné vykonávat znaleckou činnost podle tohoto zákona se považují

- a) veřejnoprávní subjekty, a to zejména vědecké ústavy⁶⁾, vysoké školy a veřejné výzkumné instituce⁷⁾, vykonávající vědecko-výzkumnou činnost v příslušném oboru a zapsané ministerstvem v seznamu ústavů (dále jen „veřejnoprávní ústav“),
- b) ostatní právnické osoby zapsané na jejich návrh ministerstvem v seznamu ústavů podle § 21a (dále jen „soukromoprávní ústav“).

⁶⁾ Například zákon č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky, ve znění zákona č. 220/2000 Sb. a zákona č. 342/2005 Sb.

⁷⁾ Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Soukromoprávní ústav musí být po celou dobu výkonu znalecké činnosti pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem znalecké činnosti, s limitem pojistného plnění na každou pojistnou událost nejméně ve výši 10 000 000 Kč. Soukromoprávní ústav je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem znalecké činnosti nejpozději do 3 měsíců od zápisu do seznamu ústavů. Kopii této smlouvy je soukromoprávní ústav povinen do 15 pracovních dnů ode dne jejího uzavření předložit ministerstvu. Na veřejnoprávní ústav se povinnost pojištění nevztahuje.

(3) Znalec, který vykonává znaleckou činnost jako společník, statutární orgán nebo jako člen statutárního, řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu ústavu zapsaného v seznamu ústavů, je povinen požádat předsedu krajského soudu o pozastavení práva vykonávat činnost znalce a to nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení této činnosti.

§ 21a

(1) Ministerstvo může rozhodnout o zápisu právnické osoby jako soukromoprávního ústavu do seznamu ústavů, pokud

- a) je specializovaná na výkon znalecké činnosti v oboru a odvětví, které je předmětem návrhu na zápis,
- b) alespoň tři její společníci, členové nebo zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou, kteří vykonávají znaleckou činnost v ústavu, jsou znalci zapsanými v příslušném oboru a odvětví a nejsou společníky, členy nebo zaměstnanci jiného ústavu; tato podmínka platí pro každý obor a odvětví, které je předmětem návrhu na zápis,
- c) určila osobu nebo osoby odpovědné za výkon znalecké činnosti pro každý obor a odvětví, které je předmětem návrhu na zápis; tyto osoby musí být zapsané v seznamu jako znalci v příslušném oboru a odvětví a zároveň musí být společníkem, členem nebo zaměstnancem společnosti v pracovním poměru na dobu neurčitou,
- d) má odpovídající materiální a personální vybavení pro výkon znalecké činnosti,
- e) nebyla v posledních 3 letech vyškrtnuta ze seznamu ústavů podle § 21c odst. 3 nebo 4,
- f) základní kapitál společnosti je tvořen akciemi vydanými na jméno, jde-li o akciovou společnost.

(2) Změnu kteréhokoliv z údajů uvedeného v odstavci 1 je soukromoprávní ústav povinen bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu; k oznámení musí být připojen doklad nebo kopie dokladu prokazující změnu příslušného údaje, pokud takový doklad existuje.

§ 21b

Seznam ústavů

(1) Seznam ústavů je veden a spravován ministerstvem jako veřejný, elektronický registr s dálkovým přístupem. Seznam je členěn na oddíl pro zápis veřejnoprávních ústavů a na oddíl pro zápis soukromoprávních ústavů. Oba oddíly jsou dále členěny podle oborů a odvětví, s případným uvedením zvláštních specializací, a v rámci oborů a odvětví rovněž podle krajů podle sídla ústavu.

(2) Do seznamu ústavů se zapisují tyto údaje

- a) **název, sídlo a identifikační číslo ústavu,**
- b) **pokud je ústav zřízen státem nebo územním samosprávným celkem, označení a sídlo organizační složky státu vykonávající funkci zřizovatele nebo, je-li zřizovatelem územní samosprávný celek, jeho název a identifikační číslo,**
- c) **jméno a příjmení osoby pověřené řízením ústavu a den udělení tohoto pověření,**
- d) **jméno a příjmení osob odpovědných za výkon znalecké činnosti v ústavu včetně uvedení oborů a odvětví, v nichž za výkon znalecké činnosti odpovídají,**
- e) **předmět hlavní činnosti,**
- f) **předmět další nebo jiné činnosti, byla-li stanovena ve zřizovací listině,**
- g) **datum zápisu do seznamu,**
- h) **číslo pojistné smlouvy pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s vykonáváním znalecké činnosti a název a sídlo pojistitele,**
- i) **kontaktní údaje, včetně e-mailové adresy.**

(3) Změnu kteréhokoliv z údajů uvedeného v odstavci 2 je ústav povinen bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu; k oznámení musí být připojen doklad nebo kopie dokladu prokazující změnu příslušného údaje, pokud takový doklad existuje. Změny údajů je ministerstvo povinno bezodkladně, nejpozději však do 15 pracovních dnů od doby, kdy se o nich dozvědělo, uveřejnit v seznamu ústavů.

§ 21c

Zánik oprávnění ústavu vykonávat znaleckou činnost

(1) Oprávnění ústavu vykonávat znaleckou činnost zaniká vyškrtnutím ze seznamu ústavů, pokud

- a) **dojde k zániku ústavu; v těchto případech je ústav vyškrtnut ze seznamu ústavů ke dni jeho zániku,**
- b) **ústav o to písemně požádá podle odstavce 2, nebo**
- c) **o tom rozhodne ministerstvo podle odstavce 3 nebo 4; v těchto případech je ústav vyškrtnut ze seznamu ústavů ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

(2) Pokud ústav písemně požádá ministerstvo o vyškrtnutí ze seznamu ústavů, ministerstvo jej vyškrtně k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém mu byla žádost doručena.

(3) Ministerstvo rozhodne o vyškrtnutí soukromoprávního ústavu ze seznamu ústavů, pokud

- a) **zjistí, že ústav nesplňuje některou z podmínek uvedených v § 21a odst. 1 nebo**
- b) **ústav vykonával znaleckou činnost bez pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu této činnosti.**

(4) Ministerstvo může rozhodnout o vyškrtnutí ústavu ze seznamu ústavů, pokud

- a) **pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu činnosti nevzniklo do 3 měsíců od zápisu do seznamu ústavů,**

- b) pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu činnosti zaniklo a nebylo obnoveno do 3 měsíců nebo
- c) ústavu byla za poslední 3 roky opakovaně uložena sankce za správní delikt, za který lze dle tohoto zákona uložit pokutu s horní hranicí sazby 500 000 Kč nebo mu byla uložena sankce za správní delikt, za který lze dle tohoto zákona uložit pokutu s horní hranicí sazby 1 000 000 Kč; zahájit řízení o vyškrtnutí ústavu ze seznamu ústavů lze do 1 roku ode dne uložení této sankce.

(5) Vyškrtnutí ze seznamu ústavů zaznamená ministerstvo bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co rozhodnutí o vyškrtnutí nabylo právní moci nebo co se o skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) dozvědělo.

§ 22

(1) Ústav podá posudek písemně. Uvede v něm, kdo ~~posudek připravoval~~ je **odpovědný za zpracování posudku** a kdo může, jestliže to je podle procesních předpisů třeba, před státním orgánem **orgánem veřejné moci** osobně stvrdit správnost posudku podaného ústavem a podat žádaná vysvětlení; **touto osobou může být pouze osoba uvedená v § 21b odst. 2 písm. d).**

(2) Za včasné a řádné provedení posudku odpovídá ústav.

(3) Na znalce, který vykonává znaleckou činnost v ústavu, se vztahuje povinnost celoživotního vzdělávání podle § 15a a může mu být za podmínek uvedených v § 25e uložena povinnost zúčastnit se ověření odborné způsobilosti i v případě, že má znalec pozastavené právo vykonávat činnost znalce podle § 20. Za plnění povinnosti celoživotního vzdělávání odpovídá v těchto případech ústav.

~~(3)~~ (4) Jinak pro výkon znalecké činnosti ústavů přiměřeně platí ustanovení o výkonu znalecké činnosti znalců zapsaných do seznamu, **pokud není v tomto oddíle stanoveno jinak.**

§ 23

~~—— (1) Ústav má právo na odměnu a náhradu nákladů.~~

~~—— (2) Vedoucí ústavu přizná v odůvodněných případech pracovníku, který na posudku pracoval, odměnu odpovídající vykonané práci, a to nejvýše do částky vyplacené ústavu jako odměna.~~

§ 23

Ústav má za podání posudku právo na odměnu a náhradu nákladů; při podání posudku pro orgán veřejné moci ve výši stanovené prováděcím právním předpisem; pro třetí osoby ve výši stanovené smlouvou.

Oddíl IV

Znalci (tlumočníci) nezapsaní do seznamu

§ 24

(1) ~~Státní orgán~~ **Orgán veřejné moci** může ve **výjimečných a odůvodněných případech** ustanovit znalcem (tlumočnickem) osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby podala posudek (provedla tlumočnický úkon) a která s ustanovením vyslovila souhlas,

a) není-li pro některý obor (jazyk) znalec (tlumočnick) do seznamu zapsán,

b) nemůže-li znalec (tlumočnick) zapsaný do seznamu úkon provést,

c) jestliže by provedení úkonu znalcem (tlumočnickem) zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi ~~nebo náklady~~.

(2) Takto ustanovený znalec (tlumočnick) nemůže podat posudek (provést tlumočnický úkon), dokud nesložil do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2.

~~(3) Hospodářská arbitráž může ustanovit znalcem osobu, která není zapsána do seznamu, také tehdy, jde-li o posouzení zvláště složitých odborných otázek. V těchto případech lze nahradit složení slibu písemným prohlášením.~~

§ 25

Ustanovení o odměňování a náhradě nákladů platí i pro znalce (tlumočnicka) ustanoveného podle § 24; ostatních předpisů se užije přiměřeně.

§ 25a

Ustanovení § 24 odst. 1 a § 25 se použijí obdobně i při vyžadování znaleckého posudku od právnických osob, které nejsou zapsány do seznamu ústavů.

Oddíl V Správní delikty

§ 25b

(1) Znalec nebo tlumočnick se dopustí přestupku tím, že

- a) **neoznámí změnu údaje podle § 7 odst. 5,**
- b) **vykonal pro orgány veřejné moci znaleckou nebo tlumočnickou činnost se zjevnými vadami podle § 8,**
- c) **opakovaně nevykonal pro orgány veřejné moci znaleckou nebo tlumočnickou činnost ve stanovené lhůtě podle § 8,**
- d) **nepředloží kopii smlouvy podle § 9 odst. 2,**
- e) **vykonává svoji činnost v rozporu s § 10,**
- f) **poruší povinnost zachovávat mlčenlivost podle § 10a nebo o této povinnosti nepoučí další osoby, které se podílely na znalecké nebo tlumočnické činnosti,**
- g) **v rozporu s § 11 odst. 2 podal znalecký posudek nebo provedl tlumočnický úkon ve věci, z níž byl jako znalec nebo tlumočnick vyloučen,**
- h) **neodepře podání znaleckého posudku nebo provedení tlumočnického úkonu podle § 11 odst. 5,**

- i) v rozporu s § 13 odst. 1 použije pečeť mimo výkon činností znalce nebo tlumočnicka,
- j) odmítne orgánu veřejné moci podat posudek nebo provést tlumočnický úkon, ačkoliv se nejedná o žádný z případů uvedených v § 11,
- k) nepředloží znalecký nebo tlumočnický deník k provedení kontroly podle § 15,
- l) v rozporu s § 15 nevede znalecký nebo tlumočnický deník nebo ho nevede řádně,
- m) nepředloží ke kontrole průkaz odbornosti podle § 15b odst. 4,
- n) neuchovává písemné znalecké nebo tlumočnické úkony nebo znalecké nebo tlumočnické deníky podle § 15c,
- o) v rozporu s § 20 odst. 5 vykonává činnost znalce nebo tlumočnicka v době pozastavení práva vykonávat tuto činnost, nebo
- p) nepožádá o pozastavení práva vykonávat činnost znalce podle § 21 odst. 3.

(2) Ústav se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neoznámí změnu údaje podle § 21b odst. 3,
- b) vykonal pro orgány veřejné moci znaleckou činnost se zjevnými vadami podle § 8,
- c) opakovaně nevykonal pro orgány veřejné moci znaleckou činnost ve stanovené lhůtě podle § 8,
- d) vykonává svoji činnost v rozporu s § 10,
- e) v rozporu s § 11 odst. 2 podal znalecký posudek ve věci, z níž byl vyloučen,
- f) nepředloží kopii smlouvy podle § 21 odst. 2,
- g) nepoučí osoby, které se podílely na znalecké činnosti o povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 10a,
- h) odmítne orgánu veřejné moci podat posudek, ačkoliv se nejedná o žádný z případů uvedených v § 11,
- i) nepředloží znalecký deník k provedení kontroly podle § 15,
- j) v rozporu s § 15 nevede znalecký deník nebo ho nevede řádně,
- k) nepředloží ke kontrole průkaz odbornosti znalce vykonávajícího znaleckou činnost v ústavu podle § 15b odst. 4, nebo
- l) neuchovává písemné znalecké úkony nebo znalecké deníky podle § 15c.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), d), k), m) a p) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b), e), f), g), h), i), j), l), n) a o) pokutu do 100 000 Kč.

(4) Za správní delikt podle odstavce 2 písm. a), c), f), i) a k) se uloží pokuta do 500 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 2 písm. b), d), e), g), h), j) a l) pokuta do 1 000 000 Kč.

§ 25c

(1) Právník za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právník osobě se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt právnických osob zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává ministerstvo.

(5) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

§ 25d

Ve věcech správních deliktů je k řízení o žalobě místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má žalobce sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo jde-li o fyzickou osobu, bydliště, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

Oddíl VI

Ověřování odborné způsobilosti znalců a tlumočnicků

§ 25e

(1) Předseda krajského soudu může uložit znalci nebo tlumočnickovi povinnost zúčastnit se ověření odborné způsobilosti v případě, že vyjdou najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že znalec nebo tlumočnick pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost.

(2) Ověřování odborné způsobilosti zajišťuje ministerstvo nebo jím pověřený veřejnoprávní subjekt (dále jen „organizátor zkoušky“).

(3) Organizátor zkoušky zašle znalci nebo tlumočnickovi písemnou pozvánku na ověření odborné způsobilosti nejpozději 3 měsíce před termínem konání ověření odborné způsobilosti, ve které uvede způsob, den, místo a čas konání zkoušky. Součástí této pozvánky je i soubor zkušebních otázek a seznam odborné literatury nebo odkaz na internetové stránky ministerstva, kde jsou tyto podklady zveřejněny.

(4) Znalec nebo tlumočnick, který při ověřování odborné způsobilosti uspěl, do 15 pracovních dnů ode dne konání odborné způsobilosti obdrží od ministerstva osvědčení. Znalec nebo tlumočnick, který při ověřování odborné způsobilosti neuspěl, je o této skutečnosti organizátorem zkoušky neprodleně informován.

(5) Znalec nebo tlumočnick, který při ověřování odborné způsobilosti neuspěl, je pozván na opakované ověření odborné způsobilosti nejdříve po uplynutí doby 3 měsíců ode dne konání ověření odborné způsobilosti, u které neuspěl. Organizátor zkoušky zašle znalci nebo tlumočnickovi na opakované ověření odborné způsobilosti písemnou pozvánku podle odstavce 3. Ověření odborné způsobilosti může znalec nebo tlumočnick opakovat pouze jednou.

(6) Ministerstvo vede evidenci o osvědčeních vydaných podle odstavce 4.

§ 25f

Řízení o námitkách

Jestliže znalec nebo tlumočnick při ověřování odborné způsobilosti neuspěl, má právo podat do 15 pracovních dnů ode dne doručení oznámení této skutečnosti námitky proti postupu organizátora zkoušky; námitky se podávají organizátoru zkoušky. Organizátor zkoušky námitkám vyhoví nebo je předá k rozhodnutí ministerstvu a pokud je ministerstvo organizátorem zkoušky, ministrov spravedlnosti. Ministerstvo nebo ministr spravedlnosti o námitkách rozhodne ve lhůtě 30 kalendářních dnů od jejich doručení, a to tak, že potvrdí hodnocení organizátora zkoušky nebo, vydal-li organizátor zkoušky nesprávné hodnocení, změní je nebo zruší a případně pozve znalce nebo tlumočnicka k opakovanému ověření odborné způsobilosti; v tomto případě se nejedná o opakované ověření odborné způsobilosti podle § 25e odst. 5.

Oddíl V VII

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 25g

Ke jmenování znalce nebo tlumočnicka podle § 3 odst. 1 je místně příslušný předseda krajského soudu, v jehož obvodu má osoba, navržená na jmenování, trvalý pobyt, pokud se vyžaduje, jinak místo výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti. Pokud si provedení některého úkonu nevyhradil ministr spravedlnosti, je ke všem dalším úkonům podle tohoto zákona ve vztahu ke jmenovaným znalcům a tlumočnickům místně příslušný předseda krajského soudu, v jehož obvodu má znalec nebo tlumočnick trvalý pobyt, pokud se vyžaduje, jinak místo výkonu znalecké nebo tlumočnické činnosti.

§ 26

K provedení tohoto zákona upraví ministerstvo spravedlnosti řízení při jmenování a odvolání znalce (tlumočnicka), způsob vedení seznamů znalců a tlumočnicků a seznamů ústavů, zřizování a působnost sborů pro znalecké otázky, odměňování a poskytování náhrady nákladů, způsob kontroly odměňování a vedení deníků znalců a tlumočnicků a podrobnosti o výkonu znalecké a tlumočnické činnosti.

§ 27

Byl-li znalec (tlumočnick) v řízení před státním orgánem ustanoven přede dnem, kdy tento zákon nabyt účinnosti, použije se dosavadních předpisů.

§ 28

(1) Zrušují se:

a) zákon č. 47/1959 Sb., o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků,

b) vyhláška ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. l., k provedení zákona o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků,

c) první a druhá věta v odstavci 2 § 127 zákona č. 99/1963 Sb. (občanského soudního řádu).

(2) Zvláštní předpisy o podávání znaleckých posudků a odborných vyjádření nejsou tímto zákonem dotčeny.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1967.

Novotný v.r.
Laštovička v.r.

Lenárt v.r.